

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

HBO-BACHELOR ENERGIE EN
DUURZAME ONTWIKKELING
Hogeschool Utrecht

BEKNOPT ADVIESRAPPORT
27 februari 2026

1 Kwaliteitstoets

De toets nieuwe opleiding is een kwaliteitstoets. Een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een *plan*beoordeling. Een panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. De inhoud van de opleiding, de toetsing en de studeerbaarheid komen expliciet aan de orde.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) baseert haar accreditatiebesluit op het advies van het panel. Dit besluit kan positief, positief onder voorwaarden of negatief uitvallen. Als het besluit positief of positief onder voorwaarden is, kan de nieuwe opleiding starten. De instelling krijgt dan het recht om wettelijk erkende diploma's uit te reiken aan studenten die de opleiding succesvol afronden.

Dit beknopte adviesrapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de toetsing door het panel. Een volledig adviesrapport met de bevindingen en overwegingen van het panel is ook beschikbaar. Op basis van het volledige rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. De NVAO publiceert beide rapporten op haar website.¹

Meer informatie over werkwijze van de NVAO en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

2 Panel

Samenstelling

Dr. Elles Bulder (voorzitter), lector Leefomgeving in Transitie bij de Hanzehogeschool
Ir. Jos Gunsing (lid), Technology Innovator - MaromeTech
Dr. Frank de Feijter (lid), senior onderzoeker/hoofddocent circulaire economie bij de HAN University of Applied Sciences
Anina Jonker (student-lid), student WO Climate Studies aan Wageningen University

Ondersteuning

- Johannetta Gordijn, MA, secretaris
- Anouk Baars, MSc, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek

Utrecht 19 januari 2026

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling van Hogeschool Utrecht. De vierjarige bacheloropleiding met een omvang van 240 EC leidt professionals op die in staat zijn bij te dragen aan de energietransitie en duurzame ontwikkeling binnen de gebouwde omgeving.

De opleiding presenteert zich als een actuele en maatschappelijk relevante opleiding die studenten voorbereidt op de complexe en urgente opgave van de energietransitie in de

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

gebouwde omgeving. Het panel ziet een doordacht opleidingsconcept, waarin technische kennis, praktijkgericht werken en aandacht voor de maatschappelijke context samenkomen. Het profiel sluit aan bij een duidelijke behoefte in het werkveld aan breed inzetbare professionals die verschillende disciplines kunnen verbinden.

Sterk is de nauwe verwevenheid van onderwijs en beroepspraktijk. Studenten werken vanaf het begin aan realistische vraagstukken, zowel binnen de onderwijsomgeving als bij organisaties in het werkveld. De fysieke leeromgeving, met goed uitgeruste labs en projectruimten, ondersteunt deze aanpak. De begeleiding is persoonlijk en kleinschalig georganiseerd via leerteams, waarin studenten worden gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen ontwikkeling. Het docententeam is betrokken en deskundig, beschikt over een stevige technische basis en relevante praktijkervaring, en weet studenten te begeleiden in het werken aan integrale vraagstukken. Om de diversiteit en multidisciplinariteit te versterken, heeft de opleiding intern een vacature uitgezet voor expertise uit het niet-technische domein. Dit volgde uit een verzoek van het panel na de visitatie.

De opleiding kiest bewust voor een brede, niet gespecialiseerde insteek, passend bij de aard van de energietransitie waarin technische oplossingen altijd samenhangen met sociale, economische en organisatorische factoren. Op verzoek van het panel heeft de opleiding meer inzicht gegeven in de verdere ontwikkeling van deze thema's met inhoudelijke verdieping gericht op de niet-technische en de maatschappelijke kant van de opleiding van de leerlijnen *Energie en duurzame ontwikkeling* in de maatschappij en *Ethiek, Economie en Recht*. Het panel waardeert deze ontwikkellijn en ziet hierin een duidelijke beweging naar meer balans en verdieping. Tegelijkertijd merkt het panel op dat een deel van deze uitwerking nog gerealiseerd moet worden en verdere programmatische borging vraagt.

De toetsing sluit goed aan bij het gekozen onderwijsconcept. De combinatie van kennistoetsen en integrale beroepsproducten maakt een valide beoordeling van kennis en professioneel handelen mogelijk, ondersteund door een focus op formatieve feedback. De kwaliteitsborging van toetsing is solide georganiseerd op instituutsniveau. Wel vraagt de beoordeling van sociale en ethische aspecten blijvende aandacht in de verdere ontwikkeling van de opleiding en beveelt het panel aan om de rol van werkveldpartners in projecten en toetsing structureel vast te leggen.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Aansluiting behoefte maatschappij – De opleiding sluit aan bij de actuele behoefte vanuit het werkveld en de maatschappij.
2. Nauwe verwevenheid onderwijs en beroepspraktijk – De student maakt al in een vroeg stadium connectie met het werkveld en blijft gedurende de opleiding werken aan vraagstukken uit de praktijk.

3. Divers docententeam – Het bevoegde docententeam beschikt over kennis vanuit verschillende technische domeinen en zet via een uitgezette vacature in op versterking met sociaal-maatschappelijke deskundigheid.
4. Goed geoutilleerde labs – De student kan in de verschillende labs veel technische ervaring opdoen voor de verschillende vakgebieden en er is een lab waar interactie met bewoners kan worden geoefend.
5. Gedegen examencommissie – De brede examencommissie kan ervaringen vanuit andere IDE-opleidingen inzetten en is zo een schakel in het borgen.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Borging verdere ontwikkeling – Leg de plannen voor de verdere ontwikkeling van het programma vast zodat de balans tussen technische en niet-technische aspecten niet uit het oog verloren wordt.
2. Beoordeling Professionaliseren – Borg de beoordeling van de vaardigheden die onder de competentie Professionaliseren vallen en evalueer periodiek of communicatie niet een eigenstandige competentie zou moeten zijn.
3. Verwachtingen werkveld - Werk goed uit wat er structureel van het werkveld verwacht wordt op het gebied van het aanleveren van praktijkvraagstukken en studentbegeleiding.
4. Rol praktijkbegeleider bij afstuderen – Betrek praktijkbegeleiders actiever bij de beoordeling van de afstudeeropdracht en onderzoek de mogelijkheid om de input van de praktijkbegeleider te formaliseren.

6 Hoe gaat het verder?

De NVAO neemt een accreditatiebesluit nieuwe opleiding op basis van het volledige adviesrapport van het panel. Dit besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar. Voor een accreditatiebesluit onder voorwaarden gelden andere bepalingen. Na accreditatie valt de nieuwe opleiding onder de gewone accreditatieprocedure voor bestaande opleidingen. De NVAO publiceert het besluit samen met het volledige rapport en deze beknopte versie ervan op haar website.²

Het interne kwaliteitszorgsysteem van de universiteit of hogeschool voorziet in passende vervolgacties die verzekeren dat de instelling de eigen visie op goed onderwijs realiseert. Een belangrijke bijdrage leveren de onderwijsvisitaties van opleidingen en diverse tussentijdse 'peer reviews'. Bij de volgende visitatie zal de opleiding terugkoppelen over wat zij met de

² <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

aanbevelingen van het panel heeft gedaan. Deze verbeteracties krijgen ook een plek in het volgende adviesrapport. Meer informatie daarover op de website van de instelling.³

7 Summary

The outcome of the initial accreditation of the bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling of Hogeschool Utrecht is positive. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO) organised a peer review and convened a panel of experts visiting the institution in Utrecht on January 19, 2026.

According to the panel the programme is both current and socially relevant. It prepares students for the complex and urgent challenge of the energy transition in the built environment. The panel recognises a coherent educational concept that effectively integrates technical knowledge, practice-based learning and societal context. The profile clearly responds to market demand for broadly oriented professionals capable of connecting technical and non-technical domains.

A major strength is the strong connection with professional practice. Students work on authentic assignments from the outset, supported by well-equipped facilities and small-scale learning teams that foster personal development and responsibility. The teaching staff is committed and technically well qualified, with relevant professional experience.

The programme deliberately adopts a broad orientation reflecting the nature of the energy transition, where technical solutions are inherently linked to social, economic and organizational factors. The panel appreciates the plans for further development with a clear move towards greater balance and depth, while noting that this still requires further embedding in the curriculum.

Assessment is aligned with the educational concept and combines knowledge tests with integrated professional products. Quality assurance is solidly organized at institute level. The panel recommends continued attention for the assessment of social and ethical dimensions and for structurally embedding the role of professional partners in projects and assessment.

Further information about NVAO and the quality assurance system in the Netherlands can be found on www.nvao.net. For more information on Hogeschool Utrecht see the university's website.⁴

³ <https://www.hu.nl/>

⁴ <https://www.internationalhu.com/>

